

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 8. februvarja.

Razprave o izjemnih naredbah v odseku še neso končane. Liberalci se zlasti nad tem spodtikajo, da naredbi neso omejene na socialne demokrate, ampak so splošne, se tedaj obračajo sploh proti vsem društvom. In da policija naredbi res v tacem smislu smatra, kaže njeno postopanje proti tacim društvom, kateri gotovo z socialnimi demokrati in anarhističnimi nakanami ničesar nemaje opraviti, na primer študentskim društvom, katerim se je ukazalo, da morajo vsak govor policiji predložiti. Slavnostnemu odboru za Turgenjevjevo slavnost pak je policija prepovedala vsaki govor, ter le dovolila petje.

Drugi ne manj imenitni ugovor imajo liberalci, da v naredbah nikjer ni rečeno, za koliko časa so veljavne. Levica bode tedaj iz teh dveh razlogov — in našla jih bo gotovo še več — glasovala proti naredbam. Dr. Gregr in Mladočehi tudi nečejo priznati neobhodne potrebe vladine naredbi in bodo proti njej govorili in glasovali.

Večina bo tedaj odvisna od Coronini-jevega kluba. Ako bode beli klub za naredbi, potem ima vlada vender še večino. Ako ne, jej ne ostane drugi pot, kakor razpust državnega zbora.

Odsek bode jutri nadaljeval razpravo, in če pride do sklepa, izvoli poročevalca. Tačas se bode tudi izvedelo, kaj nameravajo liberalci in kakšne posebne nasvete mislijo staviti. V zboru pa bode debata morda še le koncem tedna se začela. Tedaj bo spet družih štirinajst dnij zborovanja minolo z neplodnimi govori. In če se naredbi od večine državnega zbora potdè, in če bo to njegovo poslednje politiško delovanje pred razpustom, bati se je pač poslancem hude kritike, češ, da volilcem, neso domu prinesli nič drugega, ko nekaj višjih davkov in izjemne naredbi.

G. Božidar Raič je v današnji seji storil obljubo, seveda v slovenskem jeziku.

Tudi dalmatinski poslanci želé, da bi o izjemnih naredbah ne poročal kak južni Slovan. A po poslovnem redu se poslanec, ako je v katerem odseku, ne more brez važnih razlogov odtegniti po-

ročanju, ako ga voli odsek. Če bo tedaj dr. Tonkli izvoljen referentom, kar se skoraj gotovo zgodi, se ne bo z lehka otresel te ne ravno prijetne naloge.

Gospod profesor Šuklje — oponent.

(Konec.)

Konečno si laskamo izraževati stališče odlične večine Ljubljanskega mestnega zbora, ako trdimo, da je njega sklep utemeljen in opravičen v ustavnega zakona členu XIX-tem, tudi če se z njim za slovenščino na realki zahteva obligatnost v stvarnem pomenu te besede. Ne le, da se obligatnost slovenskemu jeziku načeloma pripozna, temuč pravico imamo kot narod tudi terjati in paziti, da se načelo to tudi istinito izvršuje, zlasti, da njega narodnosti na kvaro samovoljnost ne preobrača v prazen videz. In za to prepričanje in zahtevo pa imamo jako dobro oporo v členu XIX-tem, samo prav ga nam je treba tolmačiti znati, — najprvo pa hotéti!

Tolmačenje, kakeršno smo mi v 19. listu izpregovorili, kakeršno je pravniško pero napisalo v 5. številki „Slovana“, ne dela ustavnemu zakonu čisto nobene sile, in zavest imamo, da nam pritrđi vsakdor količkaj v tacih stvareh izveden mož, če tudi pri tem ne misli na korist in čast svojega naroda. Gospod profesor Šuklje sam vzkligne: „Naša naloga naj bode, da uživovrimo alinejo 1. člena XIX.“ Dobro! Kako more slovenski narod, ki hoče in sme svojo narodnost in jezik braniti in gojiti, kako more on kot državno-pravno pripoznana celota trpeti, da se mu potujčujejo nežni otroci, samega sebe nezavedajoti se mladeniči, ki so se rodili na pamtvečno slovenskih tleh in so vzrastli v eminentno slovenske deželi, kakor je to naša dežela? Ali ni že moralno prisiljen in poklican, obustaviti nenaravno početje samovoljnosti starišev ali pedagogov, ki učencu, odtegnivši mu pouk slovenščine, tako vzamejo narodnost slovensko, h kateri je po svojem rojstvu pripadal in katero bi baš zbog tega v poznejših letih rad in vesel na srce pritiskal in negoval jo do smrti? Sploh pa, ker mora vsaka količkaj vredna pravica že sama v sebi imeti sredstvo, da se obistinjuje in brani, za tega delj je postavodajalec v

1. odstavku člena XIX-tega s pravico vred „implicite“ daltudi oblast, da sme narod v obrambo in ohrambo svoje narodnosti in svojega jezika pri svojej učečej se mladini razpolagati s silo in zahtevo. Kdaj pa bi alineja 3. XIX-tega člena imela prevladovati nad narodovo voljo, to bi se dalo določiti v vsakem posamičnem slučaju, vsekako pa je na mestu določba, ki v narodnem interesu kliče: pozor! Tako se sme tolmačiti, tako se tudi mora! Kajti po gospoda profesorja Šukljeja samoučnej interpretaciji bi se smel vsacega trdoslovenskega kmeta sin oprostiti slovenskega nauka, in vsled tega si po pravilih logike lahko mislimo konečno posledico, da bi tako slovenske narodnosti, slovenskemu jeziku bila tla popolnem izpodbita, kakor se je dosedaj bilo le vzbujenej narodnej zavesti zahvaliti, da po srednjih šolah slovenščina ni trpela še več preziranja baš zavoljo nevarne alineje 3. v členu XIX-tem! Kaj pa k vsemu temu pravi odstavek prvi tega ustavnega zakona, to je nam bridko jasno, ne pa gospodu prof. Šukljeju, kateri bi pač lahko vedel, da je postavto tolmačiti po duhu, po logiki, ki že vé sprijazniti na videz protivo si hodeče določbe. Ako je torej gospoda nasprotnika slovenske narodnosti mar in skrb, mora jej za prave in popačene Slovence pripoznati tudi sredstvo obligatne slovenščine po srednjih šolah. S slovenskimi paralelkami na Ljubljanskej realki, za katere gospod profesor vztraje, bi se nikdar tisto ne doseglo, kar se namerava z obligatno slovenščino: oni Lažinemci, ki se bi dveurnemu obveznemu pouku slovenščine znali odtegniti, bi to storili tem lažje v lice splošnemu slovenskemu poučevanju, in kakor do sedaj, če ne številniše, bi tudi odposlej vedeli se sklicavati na interpretacijo svojega pokrovitelja! In kar bi pri tem bilo najhujše, je to, da bi mi izrečno v našej deželi podprli lažinemštvo, poleg tega pa odstopili od terjatve, da se ima slovenščino v primeri z njeno dejansko veljavo v tej slovenske deželi smatrati vsaj za enakorodno z nemščino, vsaj za načelno obligatno na realki v glavnem mestu!

Tacega tolmačenja, tacega preudarjanja pričakuje slovenska politika od svojega zastopnika. Mi

LISTEK.

Četrto berilo

za ljudske in nadaljevalne šole.

Tako se imenuje lična knjiga, kakeršne do sedaj ljudski učitelji in naša učeča se mladina navadno neso dobivali v roke. Sestavlil jo je znani pedagog g. Peter Končnik, vodja celjske gimnazije, ki v največjem času naše ljudske šole prav marljivo zalaga z dobrimi berili. To knjigo izdala je c. kr. zaloga šolskih knjig na Dunaji; obsega 328 strani, velja 60 kr. in ima tako-le razdeljeno tvarino: I. Povesti, popisi, pesni in pregovori. II. Iz zemljepisja. III. Črtice iz prirodoslovja. IV. Prirodopisje s posebnim ozirom na kmetovalstvo. V. Človek in človeško društvo. VI. Iz zgodovine. Cela knjiga ima po vsem izbornu zbrano gradivo od naših najboljših pesnikov in pisateljev, kakor so: Cegnar, Erjavec, Gregorčič, Jenko, Jurčič, Levstik, Ravnikar, Slomšek, Stritar itd. Vender, to se mi zdi pomanjkljivo, da nahajamo od Slomškovih raznih spisov jedino basen „Hojka in kostanj“. To pa omenim le za tega delj, ker je ravno Slomšek naš prvi in največji pedagog, ki torej

gotovo zasluži, da se mu v enakih knjigah odmeri važnejši prostor. — Izbrani spisi iz „Vrtca“ in „Zvona“ so prav primerni. Knjiga bode torej posebno dobro služila v prvej vrsti višim razredom ljudske šole, pa tudi drugim enakim šolam (nadaljevalnim in meščanskim). S tem berilom odpravljena je potreba posebnih knjig za „realije“ (zemljepis, zgodovino, prirodopis) ter ustrezno občni želji pedagogov, ki spoznavajo berilo kot središče vsega pouka v ljudske šoli.

Knjiga bode tudi učiteljem dobro služila v lastno nadaljevalno izobraženje, kajti za marsikatero teže razumljivo berilo treba se jim bo skrbno pripravljati za pouk. Oglejmo si pa vsebino knjige nekoliko natančneje.

I. oddelek je prav primerno urejen.

V II. oddelku iz zemljepisja čitamo jako dobre zemljepisno-zgodovinske opise posamičnih avstrijskih mest, mej njimi: Celovca, Gradca, Ljubljane, Trsta, Dunaja, zlasti Ljubljana je jako zanimljivo in temeljito opisana. Ni mi treba dokazovati, da taki opisi neizmerno pospešujejo pouk v zemljepisji.

III. oddelek se nam vender nekoliko pomanjkljiv zdi. Kajti popisi tako malo znanih kemičnih „elementov“ kakor so: Klor, Kalijum, Natrijum,

Kalcijum, Aluminijum, po našdm mnenji ne spadajo v ljudsko šolo, posebno, ker ni mogoče kaj tacega razkazovati s poskusi. Mislimo, da bi bilo mnogo bolje, če bi se bil gosp. pisatelj postavil na bolj praktično stališče, ter nam mesto omenjenih „elementov“ opisaval izdelovanje stekla, porcelana, smodnika, plina; nadalje opisal apnenico, vzložil, kako se pivo kuha, jesih dela, kako vino vre itd. To bi učencem gotovo več koristilo.

IV. oddelek moramo pa posebno pohvalno omeniti, ker s prirodopisom je združeno kmetijstvo. Srečna misel, ki bode posebno šolam na kmetih mnogo koristila. Neovrgljiva resnica pač vedno ostane, da so za poljedelca najkoristnejši nauki branje, pisanje, računstvo in umno kmetijstvo, torej naj se vsakateri tudi zadnjega predmeta že nekoliko v ljudske šoli uči in tu pravo podlago za poznejše praktično življenje pridobi. Tudi domača lekarna je tukaj popolnem na mestu.

V V. oddelku se razlagajo državne razmere. Tudi VI. oddelek je prav previdno sestavljen.

Jako poučljivi sestavki so: „Naraščanje avstrijske-ogerske države“. „Imenitnost domače zgodovine“; potem životopisi: „Slomška, Janežiča, Zrinjskega, Lavdona, Tgetthoffa. Vzlasti taki životopisi

Odsek, ki se posvetuje o **izjemnih naredbah** imel je predčera zvečer sejo. Od strani vlade bila sta navzoča ministerski predsednik grof Tasffe in baron Pražak. Danes bode imel baje ta odsek zadnjo sejo. Kakor poroča „Prager Abendblatt“, se snide gospodska zbornica takoj, ko konča zbornica poslancev svoja posvetovanja o izjemnih naredbah, da se tudi o njih posvetuje.

Kazenski odsek je predčera končal posvetovanja o predlogi, ki se tiče odškodovanja nedolžno obsojenih in je spremenil nekatere točke vladne predloge, zlasti je sklenil predlagati, da bode postava tudi za nazaj veljala, kar je izključila vladna predloga.

Hrvatski ban grof Khuen-Hedervary je včeraj prišel na Dunaj, da bode cesarju poročal o hrvatskih zadevah in dobil najvišje potrjenje za nekatere potrebne navedbe.

Znani **hercegovinski** ustaški vodja Ahmed Kovačić je v Travniškem okraju v Bosni vjet, in pride pred vojaško sodišče.

Vnanje države.

Po privatnih poročilih pa izid **srbskih** volitev klubu vladnemu pritisku ni tako ugoden za vlado, kakor je oficijelno poročilo naznanjalo. Izvoljenih je bilo 30 naprednjakov, 17 radikalcev, 6 liberalcev in 42 poslancev nedoločene politične barve. Za 39 volitev se še ne ve, kako so izpale. V Nišu se radi neredov volitev ni mogla izvršiti. V Šabacu bo morala biti ožja volitev mej naprednjakom in radikalcem. Da je v Belem gradu zmagala vlada se pa ni čuditi, ker je tu najlajže vplivala na volice. Iz tega se razvidi, da bi vlada v skupščini še večine ne imela, ko bi sama ne imenovala 44 poslancev.

V Sofiji izhajajoč list „La Bulgarie“ prinaša vest, da se bode **bolgarska** agentura v Petrogradu opustila in da se bode tamošnji agent Čokojev odpoklical. Ker se je pa bolgarski minister vnanjih zadev Balabanov v budgetni debati pri poslednjem zasedanju narodnega sobranja jako odločno potegnil, da je potrebno, da se ta agentura ohrani, iz tega se da sklepati, da ta naredba ni izšla iz inicijative bolgarske vlade. Govori se, da Rusija zato ni hotela več dopuščati te agenture, ker bi kdo iz tega mogel sklepati, da ona dela za popolno samostojnost Bolgarije, drugi pa zopet sodijo, da je Rusija le hotela utrditi s tem veljavo svojega zastopnika v Sofiji, da je izključila vsako drugo zvezo.

Konservativci nameravajo v spodnji in zgornji bornici **angleškega** parlamenta predlagati nezaupnico vladi zaradi nje egiptovske politike. Vlada je pa tudi popustila svojo dosedanja ravnodušnost in od vseh strani pošilja podpore v Suakim, kjer je jako nevarno vrenje. Tako odpluje oklopnica „Carysfort“ iz Aleksandrije, da se pridruži Hewettovemu brodogju pri Suskimu, iz Malte odidejo takoj vse vojne ladje in pomorski vojaki, kateri se morejo odposlati, danes odide iz Portsmoutha ladja „Poonah“ z oddelkom pomorske infanterije v Plymouth, kjer vzame drugi oddelk 540 mož, ter potem odpluje naravnost v Suakim. „Times“ pravijo, če se hoče vlada izogniti nezaupnice zaradi tega poraza, mora popustiti sedanjo politiko in začeti akcijo. Gordonova misija z istočasno izjavo, da jo vlada ne bode podpirala niti z jednim možem in jednim topom bila je neumnost. Francoški listi jako hudo napadajo angleško egiptovsko politiko. Tako piše „National“, ki je z vlado v tesnej zvezi: „Gospod Gladstone misli, da je ustaja v Sudanu čisto afrikanska zadeva, ki nima nikake zveze z egiptovskim vprašanjem, katero hoče Anglija rešiti z aneksijo. To je velika zmeta in mi mislimo, da evropske vlade sodijo o položaji, ki utegne Angliji napraviti še velike sitnosti, čisto drugače. Vsi na kontinentu mislijo, da je neka zveza mej sudanskimi dogodki in angleškim umeševanjem v egiptovske zadeve. Draženje mahomedanskega sveta, ponižanje egiptovskega podkralja in sultana, lord Dufferinov nesmiselni program spremembe egiptovske uprave so prouzročile ustajo v Sudanu. Za časa Arabija, bi se egiptovska vojska bila mogla ustavljati Mahdiju; a potem so jo desorganizovali in demoralizovali angleški častniki. Anglija je odgovorna za dogodke v Sudanu evropskim državam.“

Vsa zguba **egiptovskih** čet pri Torkarji znaša 2250 mož; mej njimi je 96 častnikov, in od teh jih je 16 štabnih častnikov. Baker-paša je poročil egiptovski vladi, da ima še 3600 mož, a dve tretjini je brez orožja. Vsi rodovi ono stran Koroska so se pridružili sovražniku, tedaj Gordon-paša gotovo ne more nadaljevati svojega potovanja in njegova misija je kočana. Celu verjetna je vest, da je Gordon ujet. Gordon je sicer angleški general, egiptovski paša, kitajski ti-tu; pa brez dobrega vojaškega spremstva in s tako svoto pacifikacijskih denarjev potovati pri sedanjih razmerah po teh poldivjih krajih, kodar se klatijo plenažni roparski rodovi, je naravnost predrzno. Angleška vlada je sicer objavila v zbornici, da o tem še ni dobila nobenega poročila, pa to še ne izključuje možnosti, da se je kaj takega prigodilo. Angleške admiraliteta ukazala

nečemo gospoda profesorja Šukljeja klicati na odgovor, zakaj je on (namreč gospod profesor Šuklje) v Ljubljanskem mestnem zboru nasvetoval da se nemški jezik na Ljubljanskih normalkah od tretjega razreda naprej obligatno za vse slovenske učence poučuje, da si je tudi tedaj vedel in znal za alinejo 3. člena XIX-tega, katera prepoveduje siliti koga k učenju drugega deželnega jezika. Nego le vprašamo ga, kako je on v stanu dokazati formalno vjemanje svojega nasveta z omenjeno zakonito določbo? Pa ne, da bi se zavrnilo nas z znanim frivolnim argumentom: „Ja, Bauer — das ist ganz etwas anderes!“ Ali tudi tu bi ostalo nerešeno vprašanje: kje ima gospod profesor svojo logiko, kje svojo doslednost? Mi tudi gospoda nasprotnika nečemo opozarjati, naj prošnjo mestnega zbora Ljubljanskega navzlic od njega uvaževanemu 3. odstavku člena XIX-tega c. kr. deželnemu šolskemu svetu toplo priporoči, češ. da se je 3. odstavek pri istej visokoj oblasti že šestokrat negiral in prezrl, to pa zlasti takrat, ko je nemščino kot obligaten učen predmet za vse učence postavila na vseh tri- in večrazrednih, da celo na nekaterih dvorazrednih ljudskih šolah na Krajskem. Tudi ne kažemo še na druge istine, — le opozoriti nam je še g. profesorja, da smo in ostanemo tako „logično nesmiselni“, da bode delali na propast člena XIX-tega, ako se bode z njim sila in sramota delalo slovenske najširše narodnosti, ali poprej pa še na propast tistih, ki v nesvesti svojega poklica ta „palladium“ zlorabijo in da svojemu narodu z njim celo nadeje teró, katere iz njega izvirajo! Proti interpretanto à la Šuklje se bode bori.

Pokazali smo, da je gospod profesor Šuklje imel najmanj razloga, protiviti se obravnavanemu nasvetu; naj bi ga bil smatral tako ali tako: že princip je bil vreden, da naroden zastopnik zavoljo njega zataji opozicijski instinkt in se zanj izreče.

S tem bi sicer mi imeli biti pri kraju in tudi reči: Sapienti sat! Toda gospod profesor Šuklje je veliko preinteresanten mož, da bi se mi mogli tako hitro od njega ločiti, kadar imamo priliko govoriti o njem. Z nekakim zadoščanjem nam je poudarjati, da je bil gospod nasprotnik v tem vprašanju do pičice istih mislij še pred šestimi meseci, kakor smo mi še dandanes! V 173. številki „Slovenskega Naroda“ z 31. julija 1883 piše gospod profesor Šuklje v uvodnem članku o „Clam-Martiničevem predlogu“. Ta predlog, kakor smo že omenili, zahteva za Česko to, kar Ljubljanski mestni zbor za Ljubljansko realko. Tam pravi:

„Odlični ta poslanec nasvetuje namreč resolucijo do vlade, naj se po srednjih šolah upelje pouk v drugem deželnem jeziku in sicer obligatorično za vse učence, one izimši, pri katerih stariši zahtevajo njih oproščenje od tega učnega predmeta.“

Opisavši krik Nemcev zavoljo tega predloga, ki bi služil njihovim potrebam, piše gospod profesor dalje:

„Oziraje se tedaj na svoje praktične potrebe moral bi Nemci jake simpatično pozdravljati Clam-

navdušujejo mladino za vladarja in domovino. Mi sicer pogrešamo več tacihi životopisov posebno iz avstrijske in slovanske zgodovine. Predno pa omenimo še drugih pomankljivostij, prosimo zaslužnega g. šolnika, da to našo oceno za dobro vzame, ker naš namen ni mu kaj očitati, ampak nas le vodi v presojevanji ljubezen do resnice in domačega šolstva. Čudno se nam zdi, da je g. pisatelj popolnem pozabil mestrstva pri vsej svojej temeljitosti in skrbnosti. Tu bi bili na mestu kratki opisi geometričnih teles. Veljavo cele knjige bi tudi povzdignile primerne podobe, kakoršne nabajamo v jedcah nemških knjig. C. kr. šolska zaloga bi nam lahko kaj takega preskrbela. — Konečno naj le še omenimo, da pri vseh imenovanih pogreških je knjiga izvrstna ter bode gotovo tudi dobro služila svojemu namenu. Take knjige se gotovo veseli vsak učitelj. Ako je hotel do sedaj na tem polju v viših razredih uspešno delovati, moral je le nemške knjige prebirati. In kako težavno je pripravljanje iz nemških knjig na slovenskih šolah, le tisti ve, ki je sam skusil. S to knjigo nam je g. pisatelj jako vstregel, za kar so mu razun učiteljev — tudi vsi Slovenci hvaležni.

Martiničev predlog, kateri bi v prvi vrsti koristil baš sinom nemškega naroda!

Ali kje bi našli toliko treznega mišljenja pri fanat čnih fiseurjih nemškega javnega mnenja! Še ni stavljen Clam-Martiničev predlog v českem deželnem zboru, in — že ga obsoja slaboglasni koncert liberalno-nemških novinar kot drzen atentant na nemško narodnost in na ustavo. Isti nemški krogi, kateri so tedaj, ko so imeli državno krmilo v svojej oblasti, z nogami gazili §. 19. državnih temeljnih zakonov, sklicujejo se tedaj proti Clam-Martiničevemu predlogu na isti paragraf. Krčevito se prijemajo izraza „obligatorisch“, ter glasno upijejo, da nasprotuje predlog jasnej določbi temeljnega zakona, katera prepoveduje pri pouku drugega deželnega jezika vsako nasilstvo, „die Anwendung eines Zwanges.“ Pač je težko, ohraniti si hladno kri nasproti takemu farizejstvu! Še so nam v živem spominu oni sramotni prizori, ko se je moral Slovenec na svojej lastnej zemlji v realkah izkazovati s posebnim dovoljenjem starišev, ako je hotel učiti se materinščine, mej tem, ko sta bila tuja jezika, italijanščina in francoščina, zanj ipso facto obligatna. Takrat ni bilo slišati nobenega teh liberalnih Tartuffov, da bi obsojal barbarstvo, baš nasprotno: veselo so ploskali, ko se je to kruto postopanje od merodajne strani zagovarjalo po deželnih zborih! Sedaj pa kličejo na pomoč isti glasoviti §. 19. okoli katerega se suče žalostna zgodovina našega trpljenja. In vendar je povsem jasno, da ta predlog ne upelje nikakega nasilstva za kogar si bodi. Besedica „meritorisch“ nikakor ni odločilna, kajti znano je, da na naših srednjih šolah postane vsak prosti predmet (pri nas na pr. italijanščina ali francoščina) obligatoričen za vsakega, kateri se pričetkom šolskega leta vanj da upisati. Sicer pa se noben učenec ne sili k učenju drugega deželnega jezika, kajti vsak mora biti oproščen, kakor hitro njegov stariši to željo izjavilo. To tudi ni odvisno od samovoljnosti ravnatelja ali profesorjev, temveč predlog sam poudarja ter varuje te pravice, in tedaj nikakor ne nasprotuje narodnemu pravu in temeljnim zakonom.

Drugo pitanje pa je, zakaj se mi Slovani zanimamo za Clam-Martiničev predlog, dasi je stavljen, kakor smo dokazali, v nemškem interesu. Odkrito rečemo, da tega ne storimo iz slovanskega, temveč iz svojega avstrijskega stališča. Avstrijska monarhija nema ljutejšega protivnika, nego je domači razpor, prepir mej lastnimi narodi. Brezдно pa, katero dandanes še zeva mej avstrijskimi narodi, je zaradi tega tako globoko, ker naši Nemci v svojej obolej osobnosti zanemarjajo, seznaniti se z jezikom svojih sosedov, osvedočiti se o njih kulturnem napredku. Nemci nas sovražijo, kernas premalo poznajo — in baš iz tega uzroka smo uverjeni, da bode naše protivje izgubljalo veliko svoje ostrosti, kakor hitro se bode Nemcem v mešanih deželah ponujala prilika, od mladih nog sem seznanjati se z naređjem svojih sodeželanov. Da je to vprašanje v istini eminentno avstrijsko, zato imamo klasično pričo, presvetlega vladarja samega. Ko je Nj. Veličanstvo presvetli cesar v Ljubljanskej gimnaziji izvedel, da se ogromna večina nemških učencev vendar le uči slovenski, odobril je to glasno ter je s posebno krepkim naglasom večkrat ponavljal: Das ist sehr gut so ist es recht.“ Sklicevaje se na to cesarsko izjavo, o katerej iznajdljivi nasprotu listi molče, in oziraje se na dobrodejne posledke, katere bode imel Clam-Martiničev predlog za avstrijsko državno idejo, **nadejamo se tedaj**, da bode kljubu naporu nemških intransigentov kmalu zadobil postavno veljavnost, **ter se posnemal tudi po naših slovenskih deželah!**

Tako nas je gospod profesor Šuklje pred šestimi meseci navduševal in vabil. Prišli smo — in kaj? Difficilimum est, satyram non scribere! — Gospod profesor Šuklje nam tega ne zameri, nekaj pojasnila je tudi on svojemu narodu dolžan. Mi cenimo visoki njegov talent, a on ni prvi, ki je samemu sebi kot žrtva zapadel in ki ga je najbrž politična sirena zapeljala s prejšnjega, pravega pots. Ali poslušati nam je vsem le tajne kabinete našega srca in slovenske domovine proseči glas!

je vojnim brodom odpluti v Rudeče morje, da zavarujejo Sunkim in Massanah. Telegraph mej Kajiro in Chartum m je pretrgan. — Dopisnik angleškega časopisa „Pail Mall Gazette“ poroča, da je imel daljši pogovor z Samuel Baker-pašo, in da je ta izjavil, da on in pa Gordon tudi mislita, da je nemogoče ostaviti vzhodni Sudan. Ta lahko postane žitnica za ves stari svet in Chartum jedno najbogatejših kupčijskih krajev. V angleških rokah bi Sudan kmalu lahko preskrbel Anglijo s pavolo in žitom, da bi ta ne bila navezana na Ameriko. S 6000 možmi se lahko obdrži ves Sudan.

Dopisi.

Iz spodnjega Štajerskega 6. februarja. [Izvirni dopis.] Zadoja volitev v državni zbor, pri kateri je nemškutarski kandidat „Löschnigg“ tako grdo propal, potrla je hudo naše Nemce. Udarac je tem huji, ker so se bahali, kako grdo nas bodo pri prihodnjih volitvah natepli, in ker jim njihovi listi vedno trobijo na ušesa, kako da je že skoraj cela spodnja Štajerska za njimi. Da Nemci in nemškutarji tem poročilom svojih listov radi verjamejo, kdo se bo čudil. Kar človek želi, to rad veruje. Ali mnogo je tudi naših ljudij, katere je to čenčarenje nasprotnih listov, ki jih pa vedno in zvesto prebirajo, zelo zbegalo, tako da so z nekako bojzljivostjo gledali v prihodnost. Tem našim pesimistom bode ta sijajna zmaga, kjer je pokazal naš kmet, da stoji kakor skala za svojo narodnost, povrnila pogum, in jim dala novo prepričanje v zmago naše pravične stvari; posebno, ker ta zmaga ni osamljena. Slovensko ljudstvo na Štajerskem je v zadnjem času pri raznih volitvah pokazalo tako sijajno narodno zavest, da mora vsakega rodoljuba z veseljem in ponosom navdajati. Omeniti treba samo zmago pri volitvah v okrajni zastop Ptujski in v občinski zastop občine Celjske okolice, pri katerih so sicer Slovenci vsled nepostavnih sredstev, ki so jih rabili nasprotniki Nemcem, meščanom Ptujskim oziroma Celjskim podlegli, pri katerih pa se je pokazala ista živa narodna zavest pri našem prostem ljudstvu.

Z mirnim srcem smemo torej Slovenci na Štajerskem zreti v bodočnost; ali s tem nikakor ni rečeno, da tudi mirnih rok. Uspehi, ki smo jih dosegli v probujenju slovenskega naroda, morajo nas le spodbujati, da se še z večjo delavnostjo poprimemo dela. To je tembolj potrebno, ker so naši nasprotniki živahni, kakor mravljinici, katerim mravljišče razgreba. Poleg tega pa vedo izvrstno svoje časnike rabiti. Iz najmanjšega uspeha, ki so si ga priborili, napravijo velikanske zmage, kar njihove pristase zopet še k večji gibčnosti in delavnosti spodbuja. Nasprotno pa naši ljudje vse preveč molče. Imamo ljudi, so narodni gotovo. Pri vsakej priliki poudarjajo svojo narodnost, ter preiskujejo z drobno ledom srca in obisti svojega bližnjega, da bi potem kazali s prstom nanj, češ, hunc Romane caveto! Ali prigovarjaj tem ljudem, naj tudi oni, ker itak drugega za narodno stvar storiti ne morejo, vsaj primejo pero, ter svoje misli o narodni politiki razvijajo, naj dopisuje slovenskim listom o vseh važnih dogodkih, ter naj pomagajo našemu časnikařtvu v njegove težke nalogi. Mi imamo liste radikalne in pohlevne v raznih njansah. Ako jim ta list ni po godu, naj si izberejo drugega; vsi se poglanjjo za jeden cilj, za korist narodov, če tudi ta cilj po različnih potih doseči bočejo. Pa mislite li, da bodo ti goreči narodnjaki, le črkico spisali?

In vendar je časnikařstvo najvažnije naše orožje! Vsakemu pravemu narodnjaku pa bi morala biti sveta dolžnost, da po svoji moči pripomore, da bode naše orožje dobro. V vsakem boji zmaguje oni, ki ima boljše orožje.

Zatorej vi, ki tako radi poudarjate svojo narodnost, vi ki ste po svojih studijah sposobni, da kaj spišete, poprimite peresa, ter pišite, dopisujte, kazite vsaj tukaj tudi v dejanji, da ste res narodni!

S Primorja 7. februarja. [Izv. dop.] Tega meseca bode kmalu konec in z njim tudi zaključek nabiranja članov družbe sv. Mohora. Knjige, katere v bodoče dobimo so nam že naznanjene. Najpraktičnejša pomena bode, kakor je izvestno, „Koledar“. Kakor vse izišle družbine knjige bil je tudi ta že od več stranij in vsestransko ocenjen. Nedavno temu spregovoril je tudi „Slovenec“ v št. 24. od 29. jan. v dopisu z Gorenjskega nekoliko o njem. — „Zrelega premisleka — se čita ondi — je vreden „Koledar“. Veliko let se že praša, ali z imenikom ali brez njega. Če se na to povoljno odgovori, treba stvar razlicevati. Ako bi imel „Koledar“ izhajati

brez imenika — pa tudi brez primerne namestita zanj, potlej naj le bo še, v imenu Božjem! Ako pa je moč za imenik dobiti druge koristnejše stvarine, naj se odstrani. Za zmeraj odpraviti ga ne kaže in tudi ne gre. Za zdaj naj se poskusi opustiti ga vsaj vsako drugo leto. Jih je, ki so prijatelji imeniku, a ti se dajo sešteti na prste. Tako dopisnik! — On je dakle za pogojno odstranjenje „imenika“. Ako ga ima kako drugo berilo nadomestiti, naj se ne tiska, ni pa takega nadomestila, naj le bo še v Božjem imenu. Za zmiraj odpraviti ga ne kaže in tudi ne gre. Za zdaj naj se poskusi opustiti ga vsaj vsako drugo leto. Gospoda! Ne za zmiraj, ali vsako drugo leto, ampak „imenika“ ne smete nikdar opustiti, ako si hočete sedanje družbenika obvarovati in si še druge pridobiti. On je, tolike važnosti, da se ne da z nikakršnim gradivom nadomestiti. Družbi glavni namen je: omika priprostega ljudstva. Brez „imenika“ ponuja se vse jedno v ostalih knjigah dovolj poučnega gradiva; v njih nabaja narod dovolj dušne hrane za jedno leto, ako jo hoče le prebavljati. „Imenik“ zanimiva vsacega! On nam je neka vrsta „kazipota“ po vsej „Sloveniji“. Dohovnu služi mesto „šematizmov“ raznih škofij; rad vanj pogleda, kadar sliši o tem ali onem narodnjaku in ob drugih različnih prilikah. Učiteljem in drugim služi, kedar iščejo bivališče tega ali onega sobrata, katerega bi radi kaj povprašali. Tu ga najprej najdejo! Imenik nam pomaga tudi v etimoloških studijah. V njem zagleda čitatelj soimenjaka, ki pa stanuje v drugej pokrajini, nego on in, ki se malo drugačno piše, nego on. Prvotno sta se pa bojda jednako glasila. In to je marsikomu prav zanimivo. Najbolj važen je „imenik“ za priprosto ljudstvo. Izmej vseh knjig — iz izkušnje govorim — posegajo najprej po „Koledarji“, poiščejo si škofijo in postikajo po članih svoje duhovnije. „Ej! Letos jih je toliko pristopilo; še ta se je vpisal, ta pa ne; sram ga bodi, ni nič čuda, saj nič ne znajo, kakor proklinjati.“ Taki pogovori so se že slišali. Imenik je — rekel bi — neka reklama za družbo. Narod gleda tudi na to, ali mu je tudi duhovni pastir na čelu družbenikov. Le poglejte nekoliko imenikov od leta 1880. nazaj. Kjer ni duhoven pastir vpisan, tam je tudi malo udov. — Jih je, ki so prijatelji „imeniku“, a ti se dajo sešteti na prste. — No! Dopisnik morda popolnem prav govori, sodeč po okolnosti svoje poverjeniškega stališča. Ali vse drugačno je tu ob meji treh škofij. Imenik je v teh krajih družbi velik društvenikov pridobil. Opustite ga popolnem ali pa pretrgajte ga tudi samo, kakor „Stare-tovo“ zgodovino, in on vam mnogo članov odpravi. — Še nekaj! — „To bi že bilo — beseduje dalje dopisnik govoreč o nagradah pisateljev. — „kje se bo pa tvarina jemala. Rokopise je treba zlasti“. Gradiva se Mohorjevi družbi ne bo manjkalo nikoli; oziroma nagrade pa naj se sklicuje o najzadnjem pripadu — najnovejši izraz pravi nemcizem, ako sem jo pogodil, za lat. „casus“ in za nas že udomačeni slučaj — na rodoljubje pisatelja. Quisque tandem z Vašim pozivljanjem na rodoljubje. Da! Istina! Poziv na rodoljubje pisateljev bi bil kje drugod umesten; a tu nikakor ne! Družba je dovolj imovitna, — le skrbimo da število družabnikov povišamo ali saj pri sedanjem ostanemo — ljudstvu poučne spise nagrađajmo, učenih knjig objavljati pa ni namen „družbi“. Dixi et salvavi animam meam!

Duhoven — mnogoleten poverjenik „družbe sv. Mohora“.

Iz Pivškega-Krasa 8. februarja. [Izv. dop.] Kdaj se ustanovi bralno društvo v Št. Petru na Pivki? vprašal me je nek sosedni rodoljub. Odgovori mu pač nisem mogel, kdaj, a — tolažil sem ga s tem, da Št. Peterski gospodje rodoljubi že govore, kako bi se to napraviti dalo. Tudi voljo imajo gotovo vsi, kar je pravih narodnjakov, a — pravega poguma primanjkuje. Izgovarjajo se še vedno, kje bodo dobili ude v društvo? Na to jim pač lahko odgovarja vsaki, ki je bil v sredo pri večerni zabavi pri „Kršinu“: „Udije bi se prav lahko dobili“.

Dve tretjini tukaj pričujočih bi se brez ugovora vpisalo. Ne trdim, da smo bili pri tej veselici vsi pod jedno kapo spadajoči, a vendar po večjem in če nismo bili vsi jednega mišljenja, pokazali smo drug družemu vendar, da lahko složno živimo in se pri veselici skupaj veselimo.

Omenjena veselica, katero so napravili obiskovalci „Kršinove“ gostilne, pričela se je s tombolo. Za lepe dobitke se je primerno skrbelo. Največji pozor napravila je činkovina. Za taisto bili ste dve

lepi od dveh mladih krasotic podarjeni torbi. Za okus jamčila je lepa ročica. Po tomboli bil je v lepo okinčanej sobi ples. Za plesni red skrbel je lehkonožni gospod J. prav povoljno. Muzika in lepe plesalke razvnele so še celo takim gospodom noge, ki so za gotovo trdili, da že 15 let niso plesali. Z jedno besedo, lep večer je bil. Obračali smo se do belega dne. Kakor čujem, napravijo nekateri rodoljubi konec pusta zabavni večer. Bog daj, da bi tisti večer pričujoči gospodje položili temeljni kamen zaželjenemu „bralnemu društvu“. Kličemo jim že naprej trikrat živio! Št. — ec.

Domače stvari.

— (Sokolovski jour-fix) bode danes zvečer v restavraciji Ljubljanske Čtaluice. Začetek ob 8 uri.

— (Requiem.) Za cesarico Carolino Avgusto četrto ženo cesarja Franca I., brala se je danes dopoldne ob 10. uri v stolni cerkvi po g. proštu Zupanu črna sv. maša; kateri so prisustvali razne civilne in vojaške oblasti, mej njimi deželni predsednik baron Winkler, FML Eugen pl. Müller, župan Grasselli, kupčijske zbornice predsednik g. Kušar in dr.

— (Trgovski ples.) Po važnih spletkah, pogajanjih in obotavljanjih se je vendar konstituiral odbor za trgovski ples, obstoječ iz 14 gospodov, mej katerimi čitamo tudi imeni dveh naše gore listov. Odbor je po velikej večini nemšk in nemškutarsk, a bil je vsaj toliko uljuden, da je vsem slovenskim strankam poslal prav lepo izdelano slovenska povabila na trgovski ples, ki bode v 16. dan t. m. v dvoranah starega strelišča. Ker se odbor ne ponaša strankarsko, temveč nekako konciliantno, ker je čisti dohodek namenjen penzijskemu zakladu bolniškega društva trgovcev, tedaj v jako blag namen, ker so trgovski plesi vsekdar izmej najlepših in najbolj obiskovanih, smo preverjeni, da bode tudi letos obisk jako mnogobrojen, zabava pa izborna. Vstopnica za osebo stane 1 gld.

— (C. kr. davkovna krajna komisija) razpošilja obrazce raznim osobam, da vsakdo upiše svoje stalne dohodke, po katerih se potem odmeri dohodnina. Do sedaj so bili ti obrazci dvojezični, nemški in slovenski, letos pa so samo nemški. Zopet za korak nazaj! Morebiti je g. Verderber toli laskav in nam pove, zakaj se ne razpošiljajo slovenski obrazci?

— (Včerajšnji mesečni živinski somenj) bil je izredno številno obiskan, kakor doslej odkar so se vpeljali mesečni živinski somnji v Ljubljani, še nikdar. Prignalo se je na somenj volov, krav, telet in konj 2210, dosedaj še nedosežena številka. Volov je bilo kakih 700 in je cena, dasi še zmerom dobra, proti zadnjemu velikemu somnju neznatno odjenjala. Tuji kupci, posebno iz Trsta, Gorice, Reke in Pulja, nakupili so do 200 volov in dobro plačali. Tudi Bavarci in Korošci so dokaj kupili. Konj je bilo nad 400, lepih malo, a ipak so italijanski kupci mnogo nakupili. Kmetovalci so posebno za krave mej seboj živahno barantali. Zmiron bolj se kaže, da bodo ljubljanski živinski somnji postali najimunitnejši daleč na okolu.

— („Podpiralna zaloga slovenskih vseučiliščnikov v Gradci“) izdala je svoje tretje poročilo za dobo od oktobra 1883. V tem času narastla je glavnica od 3500 na 4600 gold. nom. vred., k čemur je najbolj pripomogel g. Gorup s svojim darilom 1000 gld. Dobodkov imelo je društvo 446 gld. 89 kr. izdatkov 270 gld., tedaj prebitka 176 gld. 89 kr. Slovenskim vseučiliščnikom dalo se je 250 gold. podpore. Odbor: Predsednik g. dr. Gr. Krek, predsednikov namestnik Al. Homan, blagajnik J. Lendovšek. Tajnik I. Bezjak in odborniki dr. Eppinger, Vergha, Vrus, Žitek, Košan obrača da se do rodoljubov s prošnjo, naj tudi v novem letu ne pozabijo te zaloge, da jo gmotno podpirajo in pridobe še novih podpornikov, da bode podpiralna zaloga vedno bolj ustrezala svojemu namenu.

— („Slovenski jez“) v Brdih ima 17. dan t. m. ob 5. uri popoldne v gospe Vendraminove sobani v Biljani besedo.

— (Parni tramvaj z Trsta v Vipavo.) Bodoči teden poda se komisija na pot, ki ima nalog pregledati vso nameravano črto. Ta komisija pojde 12. dan t. m. iz Trsta preko Opčine v Sežano in Na Brežino, 13. t. m. do Ronk in Červinjana, 14. iz Zagraja v Gorico, 15. t. m. iz Gorice v Ajdovščino in Vipavo.

(To so bili zlati časi za mesarje.)
 Mej ljubljanskimi misarji kaže se izrezek iz starega nemškega časnika, v katerem stoji sledeča notica: V arhivu opatije Hintersbach našla se je računska knjiga, v kateri je leto 1453 vpisano kot leto ve-like draginje in to, ker je veljal pitan vol 3 1/2 gl.; jedna krava 2 gl., jedno tele tretjino gojinarja; 23 koštrunov veljalo je 8 gl. in 40 ducatov jajc 50 kr. Zaradi velike draginje odposlal se je iz Bayenburga poseben sluga v mesto Kolin s tremi vinarji, s to vsoto plačal je dvakratno prepelevanje in si kupil hrano pa plačal stanovanje. To so bili pač zlati interesi.

(Prostovoljna požarna bramba v Kranji) priredi 17. februarja v italničnih prostorih ples, katerega čisti dohodek je namenjen podporni matici tega društva. Oziraje na olgi namen, revnim brambovcem v bolezni pomagati, katerej uzrok je dostokrat težavni posel pri požarih, sme biti odbor dobrega uspeha gotov.

(„Balkanska Carica“) že večkrat navedena žaloigra kneza črnogorskega, predstavljala se je že trikrat na Cetinji v novejši hiši Maše Vrbičice. Prvi predstavi v 2 in 10. dan januarja bili ste prosti, (brez vstopnine), pri tretji predstavi bila je vstopnina na korist gledališkemu fondu. Gledališče bilo je dubkom polno, kajti ra en kneza in njegove obitelji bili so nsvožni vsi diplomatje in dostojanstveniki. Ostali prostor (200 oseb) bil je za vsacega kdor je bil tako srčen, da je dobil prostor, drugi so stali zvuvaj na snegu in bili veseli, ako so vjeli kako besedo. To je bila prva predstava na Cetinji in igrale so osebe, ki še nikdar gledališnega odra videle niso. Glavni osobi sti: Poturica Stanko in mlada Danica. Najbolje se je predstavljal Stanko. Ubogo Danice je prevzela 14 letna gospica Zofija Popovičeva, koja — kakor piše kritik v „Črnogorki“ — nikadnje vidjela pozorišta niti ima i samog pojma o pozorišnoj predstavi,“ tedaj ni prouzročila tako silnega efekta, kakor bi to storila večča in rutinirana glumica. — Drama samo na sebi, ima preširoke dialoge, ki neso v primeri z dejanjem. Dialog mej Stankom in Danico, najlepši del igre, je le dolg moraličen dvoboj. Naslov „Balkanska Carica“ prav za prav ne pristaja tej igri, kajti vse dejanje se vrši na črnogorskih tleh, le poturica Stanko pripoveduje Danici, da bode on balkansko krono potisnil na svoje čelo, da bode potem Danica „Balkanska carica“, ako bode njega ljubila. Od tod naslov. — „Balkanska carica“ se ni nikjer tiskana. Stih, kolikor je priobčenih v „Črnogorki“ zapisani so na pamet. Priznavamo, da je k temu trebalo dobrega spomna.

Poslano.

Novi raznaševalec „Ljubljanskega Zvona“ tekoči mesec nekaterim gg. ljubljanskim naročnikom 2. številke ni mogel prinesiti na dom, ker ni vedel za njih stanovanje. Vse te gospode naročnike prosimo preuljudno naznaniti podpisaneu upravništvu svoje stanovanje, da se jim pošlje 2. številka.

Sploh pa opozarjamo vse tiste gg. ljubljanske naročnike, ki se na naš list naročajo v „Narodnej Tiskarni“, naj blagovoljno vselej povedo tudi svojo natančno adresu.

(99)

Upravništvo

„LJUBLJANSKEGA ZVONA“.

Opravičeni glas pristnih Neusteinovih posladkorjenih kroglic pil za čiščenje krvi sv. Elizabete zapeljalo je mnogo izumljivih glav k posnemanju tega preparata. Delajo se falsifikati deloma iz škodljivih, deloma pa iz delov, ki ne napravijo nikakega učinka, in usiljujejo občinstvu za pristni preparat. Da se pa pri kupovanju izognete teh falsifikatov, glejte, če ima vsaka škatljica varstveno znamko „Heil. Leopold“ in če je na zavitku in na nakazilu, kako se rabi, tiskan podpis „Ph. Neustein“.

Poslano.

Veizogibljivo! S to besedo začnja se anonša v današnji številki, katera priporoča novo, po slavnem zdravniku dr. Pinkasu izumljeno sredstvo, Roborantium (lase ustvarjajoča tekočina), katero je pri izpadanju las, plešcih, golobračih in osivelih bilo neverjetno mnogo koristilo in doslej v svojih uspehih ni bilo še doseženo. Nečemo na dolgo in široko razkladati ter hvalisati to iznajdbo, kakor bi za služila, temveč opozarjamo p. n. čitatelje na dotično anonšo in priporočamo poskusiti s tem sredstvom. Ako ne bi imelo uspeha, pripravljen je izumitelj denar brez ugovora povrniti.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
8. febr.	7. zjutraj	741.20 mm.	- 4.6 C		brezv. megla	0.00 mm.
	2. pop.	738.86 mm.	+ 2.8 C		sl. vzh. jas.	
	9. zvečer	738.62 mm.	+ 3.0 C		sl. jz. d. jas.	dežja.

Srednja temperatura + 0.4°, za 0.8° nad normalom.

Dunajska borza

dné 9 februarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld.	85 k.
Srebrna renta	80	40
Zlata renta	101	45
5% marenca renta	95	—
Akcije narodne banke	244	—
Kreditne akcije	308	90
London	121	30
Napol.	9	61
Č. kr. cekini	5	70
Nemške marke	59	25
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	123
Državne srečke iz l. 1864.	100 gld.	172
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101	20
Ogrska zlata renta 6%	121	80
„ „ papirna renta 5%	90	05
„ „ štajerske zemljiše, od. ez. oblig.	87	70
Dunava reg. srečke 5%	104	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	100 gld.	116
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	120	5)
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	70
„ „	105	25

Mala kramarija

na Kranjskem odda se pod jako ugodnimi pogoji. Ta kupčija daje nekaj stotakov čistega dobička na leto, in je primerna za neoženjene ali oženjene osebe, posebno pa za krojače, druge obrtnike in švilje, kakor postranski zaslužek; odda se za 200—300 gold. — Natančneje se izve v Fr. Müller-jevem anonijskem bureau v Ljubljani. (100—1)

Samo 3 gold.

300 dvanajstorie preprog po najmičnejših turških, škotskih in pisanih vzorcih, 2 metra dolge 1 1/2 metra široke, se mora hitro sprazniti in se proda kos samo po 3 gld., carine prosto, proti predpošiljavni denarja ali po poštne povzetji. Predposteljne preproge stanejo pa par 2 gld.

Adolf Sommerfeld v Draždanh.

Prodajalec na drobno se zelo priporoča.

Obleka na obroke!!

DUNAJ, (98—1)

Mariahilferstrasse 25.

Obleka za gospode. | Obleka za dame.
 Ogričai, Pomladanska obleka,
 spomladanska obleka, dežni plašči,
 salonska obleka itd. ženska ogrinjala itd.

Modno, reelno, ceno

prodaja tudi v provincije na mesečne obroke
 že dolgo let obstoječa in sloveča prodajalca
 narejene moške in ženske obleke

M. WOLF, DUNAJ,

VI., Mariahilferstrasse 25.

Natančneje vsakemu naročevalcu pismo.

O desinfekcijskem sredstvu.

Važnost desinfekcijskega sredstva je danes priznana; potrebno je za čiščenje zraka od izparovanj v stanovališčih in bolnišnicah in je najhujši sovražnik nalezljivih bolezni. Pa vpraša se: katero desinfekcijsko sredstvo je najboljšo? Zahteve, ki se stavijo desinfekcijskim sredstvom so, da te res ne škodujejo sapnim organom, in da ne nadlegujejo nas z neprijetnim duhom. Tem zahtevam ustreza pa samo Bitterjev koniferini sprit, kateri razen desinfekcijskega učinka širi prijetni duh po gozdu, oživlja sapne organe in nervino sistemo. Z uporabo koniferne sprita s patentiranim razpršilnim aparatom se osveži sobini zrak. Avtoritete priporočajo rabo tega sredstva v stanovališčih in bolnišnicah, v sobah, kjer bivajo otročnice in otroci, sploh v vseh krajih, kjer se začnjenjajo nalezljive bolezni kakor: koze, škardatica, vročnica, davica itd. Stklenica velja 80 kr., šest steklenic 4 gld. in patentovani razpršilni aparat 1 gld. 80 kr. Dobiva se v Ljubljani pri lekarji I. P. Trnkoczy-j. (792)

Tuji:
 dne 8. februarja.
 Pri Sionu: Babnik iz Ljubljane.
 — Dolenec iz Kranja.
 — Hložek iz Uluk-Oroja.
 Pri Mateli: Einstejn z Dunaja.
 — Baron Rittmayer iz Trsta.
 — Skodler iz Gradca.
 — Pestroff iz Dresdenu.
 Pri jzdem kolodvoru: Derhager iz Trsta.
 — Jut iz Viteca.

Vozne liste
 slovensko-nemške in nemške
 priporočila po najnižji ceni
 „NARODNA TISKARNA“
 v Ljubljani.

Trgovski učenec,

14—15 let star, zmožen slovenskega in nemškega jezika, ki je dovršil prvo realko ali prvi gimnazijalni razred, vzprejme se v prodajalnico mešanega blaga pri F. X. Golli-ju v Idriji. — Več se zve pri Fren X. Souvan-u v Ljubljani. (86—3)

Dalmatinsko vino,

liter po 28 kr.,

naravnost iz Spljeta, se toči v gostilni

„Pri združenji“ v Spodnji Šiški.

(95—2)

Karol Lorenc, gostilničar.

S. e. kr. avstr. privilegijem in kr. pruskim ministerskim potrdilom.

Dr. Borchardt-ovo aromatično (dišeče) milo (čajfa) iz zelišč za olepšanje in popravo kože in skušeno zoper vsake neznane na koži; v zapečatenih izvirnih zavitkih po 42 kr.

Dr. Suin de Boutemard-ova dišeča pasta za zobe, najsplošnejši in najzanesljivejši pripomoček za ohranjenje in čiščenje zob in zobnega mesa; v celih in pol zavitkih po 70 ali 35 kr.

Dr. Hartung-ovo olje iz kitajske skorje za varovanje in olepšanje las; v zapečatenih in v steklu štempljanih steklenicah po 85 kr.

Dr. Béringuer-jev dišeči kronini duh, krasna voda za duhanje in umivanje, ki krepa in budi živelj; v izvirnih steklenicah po 1 gld. 25 kr. in 75 kr.

Prof. dr. Lindova rastlinska pomada v štanjscah, po- viša svit in voljnost las in je pripravna posebno za to, da obdrži proge las na glavi; v izvirnih kosovih po 50 kr.

Balzamično milo iz oljke se odlikuje po oživljajočej in ohranjujočej moči za voljnost in mehkost kože; v zavitkih po 35 kr.

Dr. Béringuer-jev rastlinski pripomoček za barvanje las, barva prav črno, rujavo in rumenkasto; s krtačami in lončki vred po 5 gld.

Dr. Hartung-ova zeliščna pomada za oživljenje in zbujenje rasti las; v zapečatenih in v steklu štempljanih posodicah po 85 kr.

Dr. Béringuer-jevo olje iz zemljskih korenin za okrepčanje in ohranjenje las in brade; steklenica 1 gld.

Dr. Koch-ovi bomboni iz zelišč, znan in skušen domač pripomoček za prehlad, hripavost, zabasanost, hripavo grlo itd.; v izvirnih škatljicah po 15 ali 35 kr.

Bratov Ledar-jevo balzamično milo iz olja zemeljskih orehov, prijeten pripomoček pri umivanju nežne in občutljive kože, posebno damam in otrokcm; po 25 kr.; paket (4 kosovi) 80 kr.

Pravi ti po pripoznanej solidnosti in pripravnosti tudi v naših krajih že priljubljeni pripomočki se dobivajo:

V Ljubljani pri bratih Krisper in pri Edvard Mahru; v Zagrebu pri J. J. Cejbku Karol Arazimu in Flor. Kiraloviću; v Celju pri Kr. Krisperju; v Reki pri drogljeru Nikolu Pavačiču; v Gorici pri lekarjih G. B. Pontiniju in G. Cristofoletiju; v Celovci pri lekarjih H. Kommetterju in Vilj. pl. Dietrichu; v Trstu pri lekarjih J. Serravallo, K. Zanetiju in P. Prendiniju; v Beljaku pri Kumpf-ovih dedičih; v Varaždinu pri lekarjih Fran Riedtu in Anton Kusyju; v Zadru pri lekarju N. Androviću.

Svarilo.

Svarimo pred ponarejanjem, osobito pred dr. Suina de Boutemard-ovo dišečo zobno pasto in pred dr. Borchardt-ovim aromatičnim zeliščnim milom.

Mnogi ponarejalci in prodajalci ponarejenih naših priv. stvarij bili so že na Dunaji in v Pragi sodnijsko obsojeni, da so morali plačati precejšnje globe v denarji.

RAYMOND & Co.,

c. k. pr. lastnik tovarn hygalističnih cosm. stvarij v Berlinu. (4—3)

Boljši od vseh podobnih izdelkov, nemale te pastilje nič škodljivega v sebi; najuspešnejše se rabijo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, prehajalno mrazico, bolezni na koži, v možganih in ženske bolezni; čistijo kri in lahko odpravljajo blato. Ni ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnem neškodljivo zoper

telesno zapretje,

gotovi vir vseh bolezni. Ker so posladkorjene, uživajo jih radi tudi otroci. Te pile so c dlikovane z jako častnim pismom dvornega svetnika Pitha.

Jedna škatljica s 15 pilami velja 15 kr. — Zavitek, osem škatljic skupaj, 120 pil, velja samo 1 gld. a. v. (708—10)

Svarjenje! Vsaka škatljica, ki nima firme: Apotheke zum heiligen Leopold in na zadnji strani naše varstvene znamke, je ponarejena, ter svarimo, naj se ne kupuje.

Faziti se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, neuplitenega ali celo škodljivega izdelka. Vaško naj izrečno zahteva Neusteinovih Elizabetinih pil, te imajo na zavitku ter navodilu za rabo poleg stoječi podpis.

Glavna zaloga na Dunaji: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse. Za 1 gld. 15 kr. pošljemo franco jeden zavitek.

Livarna za železo in tovarna za stroje
G. Tönnies-a v Ljubljani

kupuje
lito železo, baker in rumeno kovino
po najvišjih cenah. (96-1)

Isto tam dobé dobri livci stalno delo.

Odlíkovan z 18 svetinjami in spričevali imenitnih in merodajnih osob in korporacij kot najboljša i najcenejša mast za obutev in za usuje za konjsko opravo in pri vozovih, in se že več let rabi za lovske in popotne čevlje na Najvišjem dvoru in od njega najvišjih lovskih prijateljev, da, pri izletih v gore od Nj. Veličanstva cesarice.

Glavna zaloga za Kranjsko pri SCHUSCHNIK & WEBER v Ljubljani.

Cena: v škatljah po 5 kilo 10 gld., 2 1/2 kilo 5 gld., v takom. 1/2 škatljah (40 deka) 1 gld., 1/4 škatlje (18 deka) 50 kr., 1/8 škatlje (8 deka) 25 kr., 100 kosov 1/8 škatelj pa 12 gld. 50 kr.

Vojakom in prodajalcem na drobno nad 5 gld. rabat i franko pošiljatev.

Za predpustno saisono

priporočam svojo bogato zalogo *eyelle*, *nevestinih vencev* in *pajčolanov*, *entré-zavratnikov*, *vetrujač*, *čipk* in *trakov* vsake vrste, nadalje *svitlobarvastih atlasov*, *brocatov*, *satina*, *tarlatana*, *crepellisa*, *indijskega batista* in *bobineta*.

Na novo upeljano:

glacé-rokovice najboljše kakovosti vseh vrst in barv, na izbéro za gospode in gospé.

Z velespoštovanjem (53-4)

J. S. BENEDIKT.

Rezilne stroje za škopo in klajo,

rezajoče v vsaki poljubni dolgoti, v 24 raznih velikostih, izdelujejo kot posebnost izvrstne kakovosti in rabnosti ter razpošiljajo točno z Dunaja

PH. MAYFARTH & Co., izdelovalci strojev,

WIEN, II., Praterstresse 78.

Iščejo se izvedeni, zanesljivi agenti. — Prekupcem se dovoljuje visok rabat. — Ilustrovani ceniki gratis in franko. (771-10)

Berolin. ● IVAN HOFF, c. kr. dvorni fabrikant sladnih preparatov na Dunaji. ● St. Peterburg.

Ivana Hoffa
Zdravilno pivo iz sladnega izlečka.

Proti občnemu oslavljenju, bolečinam v prsih in želodcu, sušici, redkej krvi in nerednim opravilom spodnjetelesnih organov, izkušeno krepilo za okrevajoče po vsakej bolezni. Cena steklenici 56 kr.

Zasluzni diplom mejunarodne zdravstvene razstave v Londonu 1881. leta za medicinske tvarine in aparate v pospeševanje zdravja.

Podpisi:

Nj. veličastvo kraljica Viktorija angleška. — Nj. kr. visokost vojvoda Edinburški. — Spencer, predsednik razstave. — John Eric Erichsen, načelnik odbora. — Mark. H. Judge, tajnik.

Ivan Hoffa
Koncentrirani sladni izleček.

Za bolne na prsih in plučah, zastarel kašelj, katere, bolezni v grlu. — Sigurnega uspeha in zelo prijetno za uživati. — V flaconih po 1 gld. 12 kr. in po 70 kr.

Ivana Hoffa
Bonboni iz sladnega izlečka za prsi.

Proti kašlju, hripavosti, zasliženju nepresegljivo. Zaradi mnogoterih posnemanj naj se pazi na višnjeve ovitek in varstveno znamko pristnih sladnih bonbonov (slika izumitelja). V višnjevih zavitkih po 60, 30, 15 in 10 kr.

Ivan Hoffova
Sladna čokolada.

Jako redilna in krepilna za osebe slabotnega telesa in živcev. Zelo okusna in posebno priporočati, kjer je zauživanje kave ker vzbujajoče zabranjeno. Zavoj 1/4 klg. po 1.80 gl., 90 in 60 kr.; zavoj 1/2 klg. 2.40 gl., 1.60 gl. in 1 gl.

Proti kašlju, hripavosti, bolečinam v prsih in želodcu, oslavljenju, sušici, slabej prebavljivosti, najuspešnejše krepilno sredstvo za okrevajoče po vsakej bolezni.

58 krat odlíkovan. Ustanovljeno 1847.

Izumitelju in jedinemu izdelovaltelju pristnih preparatov iz sladnega izlečka, gospodu
IVANU HOFF-u, c. kr. dvornemu založniku, c. kr. svétniku,

dvornemu založniku skoro vseh evropskih suverenov, Dunaj I., Tovarniška zaloga: Graben, Bräunerstrasse 8., tovarna: Grabenhof, Bräunerstrasse 2.

Priznavanja in naročila visocih in najvišjih oseb leta 1882.: Cesarski visokosti nadvojvoda Karol Ljudovik, nadvojvoda Friedrich, kr. visokost princ Wales-ki, princeza de Ligne, vojvodinja Oldenburška, princeza Reuss, gč. pl. Ferenczy, čitateljica Nj. veličanstva naše presvetle cesarice, angleška bonne (varuhinja) Nj. cesarske visokosti princeze Marije Valerije, obitelj Metternich, Clau-Gallas, Karacsanyi, Batthyanyi, Rommer, nj. vziš. fem. Filipović, grof Wurmbbrand itd. itd. — Priporočano po zdravniških prvakih, profesorjih dr. Bamberger, Schrötter, Schmitzler, Granichstätten in mnogo drugih Dunajskih.

Pet najnovejših poročil in zahval za ozdravljenje meseca septembra 1883. z Dunaja in z dežele.

Stotisočeri, ki so že nad vsem obupali, bili so rešeni po Ivan Hoffovih sladnih preparatih (zdravilno pivo iz sladnega izlečka), da so zadobili nazaj ljubo zdravje ter se ga še zdaj veselé. (Samolastno izrečene besede ozdravljenih.)

Vaše blagorodje!

Celo leto sem trpel na mučnem želodčnem kataru in kašlju: zaman so bili vsi leki, dokler nesem rabil Vaših izvrstnih Ivan Hoffovih sladnih preparatov. Čez nekaj mese. ev izostane kašelj, tek se vrne, in moje zdravje je bilo po Vašem Ivan Hoffovem zravilem pivu iz sladnih izlečkov popolnem popravljen. Vzprijmite mojo iskreno zahvalo. Ob jednem priložim zahvalo v ogerskem jeziku, razglasite jo po širnem svetu.

Mezőkovacs-haza.

Dr. Alojzj Nagy, župnik.

Vaše visokorodje!

Prosim Vas, da mi takoj kakor hitro možno pošljete 13 steklenic Vašega Ivan Hoffovega zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in dva zavoja sladnih bonbonov po poštnem povzetju. Z veseljem konstatujem, da Vaše fabrikate prav rad rabim, ter da mi ugajajo in koristijo. Z visokim spoštovanjem St. Andrej pri Beljaku, 5. septembra 1883.

M. pl. Petchl, vodjeva soproga.

Zdravniško priznanje.

Častno mi je Vam naznanjati, da so se Ivan Hoffovi sladni preparati doslej pri vseh mojih bolnikih, kateri so že dolgo trpeli na težkem sopenji, slabem teku in prebavljenji, prav dobro obnesli; zatorej Vas vnovič prosim, da pošljete s poštnim povzetjem in naslovom: „G. Ivanu Guschallu v Brnu“ 28 steklenic zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in 3 zavoje sladnih bonbonov.

Spoštovanjem

Grottava, 9. septembra 1883. Dr. Josip Fröde, prakt. zdravnik.

SVARILO.

Zahtevajo naj se samo prvi pristni Ivan Hoffovi sladni preparati z varstveno znamko, katera je po c. kr. trgovinskem sodišči na Avstrijskem in Ogerskem registrovana (slika izumiteljeva). Nepriprnim izdelkom drugih nedostaje zdravilnih sokov zelišč in pravilno izdelovanje Ivan Hoffovih sladnih preparatov ter po izjavah zdravnikov mogó celo škodljivo uplivati na zdravje.

Prvi, pristni, slizo razsnjuoči Ivan Hoffovi sladni bonboni za prsi zaviti so v višnjeve papir. Naj se izrečno le taki zahtevajo.

Ivan Hoffovi bonboni iz sladnega izlečka v višnjevih zavojih po 60, 30, 15 in 10 kr. (658-18)

Glavno zalogo v Ljubljani ima: Peter Lassnigg, trgovec s špecerijami.

Nadalje imajo zaloge: V Reki: Nic. Pavačić, droguist; v Gorici: G. Christofolletti; v Mariboru: F. P. Holasek, na glavnem trgu; v Ptujih: J. Kasimir, lekarnar; v Celjih: J. Kupferschmidt, lekarnar; v Kranjih: Fran Dolencec, trgovec.

Vsi čiharni Ivan Hoffovi sladni preparati so bili 58 krat po cesarjih in kraljih odlíkovan.

Ustanovljeno leta 1847.

Paris. | London. | Budimpešta. | Gradec. | Hamburg. | Frankobrod na M. | New-York.

Melange Marmelade

mešani salsen (rastlinski sok)
dvbiva se jako fin in svež po jako nizkej ceni, kg. po 60 kr.,
na debelo pa še ceneje, pri (84-3)
J. R. PAULIN-u.
na Stolnem trgu št. 1, na oglu Špitalskih ulic v Ljubljani.

Pivovarna bratov Kosler-jev.

Izvrstno
marčno pivo

v zabojih po 25 in 50
steklenic

se dobiva iz (83-52)

ALOJZIJ MAYER-jeve

zaloge piva v steklenicah v Ljubljani.

Javno naznanilo vsem prebivalcem Avstrije in Ogerske.

Valed velikanskega pokopovanja od strani p. n. občinstva v prej v listih objavljenej razprodaji velike zaloge blaga iz zapuščine 121 let obstoječe velike kupčijske hiše Janeza Karola Kunza & Schmidta, se je ta zaloga že za dve tretjini zmanjšala in dediči so sklenili v poslednji seji, da se bo razprodaja nje še nahajajočega se blaga **samo tri tedne** še nadaljevalo. Kdor hoče kupiti lepo in izvrstno blago skoraj **zastonj**, naj v svojo lastno korist hiti z naročitvijo.

Da ni treba razdirati stavka, so se pustile prejšnje številke kosov. (51-4)

Na prodaj je še sledeče blago:

- 4500 ženskih srajc iz najfinejšega angleškega chiffona s pristnimi švicarskimi vezanimi ustavki, prava umetna vezanina, — po 1 gld. 50 kr.; dvanajstotnica za 16 gld. 50 kr.
- 1500 ženskih ponočnih srajc jednake baže, zelo dolge in po vsej dolgoti s švicarskimi vezanimi ustavki, jako elegantno opravljene, krasota za vsako damo, — po 1 gld. 50 kr.; dvanajstotnica za 16 gld. 50 kr. Taiste iz teškega barhanta po 1 gld. 60 kr.
- 5600 ženskih spodnjih kril iz najfinejšega sivoga platna s pristnimi švicarskimi svilnatimi obšivki okrašena, — po 1 gld. 40 kr.; dvanajstotnica za 15 gld. 50 kr. Taista iz rudečega cretona po 1 gld. 50 kr.; dvanajstotnica za 16 gld. 50 kr. Iz teške klobučine po 1 gld. 75 kr. Taista iz najfinejšega in najtežjega sukna, z najfinejšo pisano volno vezena, na okoli plisirana, z volanti in zobci, — po 2 gld. 50 kr.
- 250 dvanajstotnic ženskih hlač iz najfinejšega barhanta, bogato okrašene, z robci, po 1 gld. 50 kr., dvanajstotnica 14 gld.
- 3500 moških srajc iz najfinejšega angleškega chiffona, četvernat opraje gladko ali vezeno, vsakeršne ovratne širjave, — po 1 gld. 25 kr.; dvanajstotnica za 16 gld. 50 kr.
- 1500 dvanajstotnic damastovih namiznih garnitur, z ušitimi cveticami, obstoječe iz jednega prta in 12 brisalk, — samo 2 gld. 85 kr.; neobhodno za vsako hišo in čudovito ceno.
- 2000 dvanajstotnic turških otirač, zarobljenih, posamič zloženih, z rudečimi obročki in dolgimi resami, najfinejše pikiranih, prekrasnih, — po 3 gld. 75 kr. dvanajstotnica.
- 2000 velikih ženskih ogrinjal iz najfinejše Berolinske volne, z dolgimi resami, različno krasno in moderno barvana: škotsko, turško, bela, siva, drapp, križasta, črna, rudeča, rujava, itd., — po 1 gld. 20 kr.; dvanajstotnica za 12 gld. 50 kr.
- 400 popotnih plačidov, jako veliki in debeli, iz najtežjega in najboljšega sukna tkani v elegantnih angleških vzorcih: rujavi, sivi, melirani, s težkimi dolgimi resami; ti plačidi se dade zaradi svoje neznanse velikosti in širokosti rabiti za obleke, **popotno ogrinjalo, posteljno odejo in ženske shawle** ter se dasti še po 20 letnej rabi iz njih napraviti **dve celi elegantni obleki** in s katerimi se dajo prištediti ogrtači, deževni plašči, paletoti. I. baža prej po 15 gld., zdaj le 5 gld. 85 kr., II. paža prej po 12 gld., zdaj samo po 4 gld. 85 kr.
- 300 zavojev domačega platna, 30 vatlov, najboljši, najteži in terpežnejši tovarniški izdelek za domačo rabo, — po 5 gld. 50 kr.
- Cena bombažu vidno poskakuje, platno bo v kratkem imelo podvojeno ceno; zatorej naj si ga vsaki nujno naroči.
- 500 svilnatih koltrov iz najtežje Lyonske chappe-svile, belo, rudeče in žolto črtani, — po 4 gld.; čudovito ceno.
- 320 svilnatih robocev iz teške Lyonske svile v vseh barvah, vsak kos v drugej barvi. Ti robci se lahko rabijo kot ovratni robci. Dvanajstotnica velja samo 3 gld. 50 kr.
- 650 garnitur iz gobelina, obstoječe iz dveh finih posteljnih pregrinjal in miznega prta z baržunastimi čopi, v raznih barvah krasno izdelano, ter velja garnitura, to je vsi trije kosi vkupe, samo 7 gld. 50 kr.
- 5000 dvanajstotnic rjuh brez šiva, iz dobrega, težkega platna, tudi za največje postelje; — po 1 gld. 35 kr.; dvanajstotnica za 15 gld.
- Vsaki kupec, ki dá skupiti ob jednom najmanje 15 gld., dobi nagrado, torej **gratis** švicarsko uro iz francoskega zlatega bronca z dolgo verižico; za pravilni tek se jamči 2 leti.
- Naročila v gotovini (s poštnimi nakaznicami ali pa tudi povzetji) naj se pošiljajo z naslovom:
Erbschafts-Verwaltung Rabinowicz,
Wien, II., Schiffamtsgasse Nr. 20.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armic.

Vsak dan sveže predpustne krofe.

J. Förderl-ova pekarija sladčic
v Lingerjevih ulicah. (29-5)

Umetne (32-9)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu
brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in
vse **zobne operacije**

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckyevega mostu, I. nadstropje.

Zoper jetiko! Radgostski univerzalni čaj

in
rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

priporočajo se posebno
za vse, tudi za zastarane
bolezni na pljučah, za
srčne, prsne in vratne
bolečine, posebno za su-
šico, želodčevo slabost,
za splošno slabost čut-
nic in začenjajočo se
pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se
v prepričanje.

Javna zahvala.

Gospodu J. Seichertu, lekarju v Rožnovi v
Radgostskem.

Čestiti gospod!

Po dostanem nevarnem pljučnem vnetji mučil me je cele tri leta suhi kašelj in ponavljajoča se hripavost. Pretečeno jesen postalo je moje žalostno stanje tako hudo, da sem cele kosce strjene krvi izkašljal in trpel sem pri tem zaradi prebavljanja in telesne slabosti, mrzlice in ponočnem me jako slabem potenji. Zdravnik — moj dobri prijatelj — konstatiral je začetno jetiko!

Po dolgem brezuspešnem zdravljenju poskusil sem valed sveta mojega zdravnika kot zadnji pripomoček Vaš Radgostski univerzalni čaj, kateremu se zahvaljujem že mnogi v našem mestu za zopet pridobljeno zdravje, ter rabim za olajšanje subega in žgečega kašljanja Vaše Rožnovske celtilčke.

V kratkej dobi zboljšalo se je moje brezupno stanje tako, da se čudijo vsi moji znanci, kakor tudi moji zdravniki, kateri nikakoršnega ozdravljenja nij upal.

Kašljanje nehalo je popolnem, ravno tako nijsem več kri pljuval in nehala je tudi ponočno potenje, povrnil se je zopet tek in močnejši kot poprej, in tako pridobilo je moje slabo telo zopet poprajšnje krepost in elastičnost.

Komaj po štiritežnem uživanju sem popolnem zdrav in vesel in zahvaljujem svoje ozdravljenje poleg Bogu jedino le Vašim pripomočkom.

Prosim Vaše blagorodje mojej starej materi, katera uže štiri leta trpi na srčnem bodenju in teškem dihanju, priposlati proti poštnemu povzetku dva paketa tega čaja in ravno toliko škatljice maho-rastlinskih celtilčkov, in želim iz srca, da bi ta izvrstni lek in ne drago hišuo zdravilo zasluženo splošno pripoznanje pridobilo, ter ostajam s posebnim spoštovanjem Vašemu blagorodju hvaležni

Ivan Celeryn, kaplan.

V Cerkovici (na Č.škem).

Od tega po zdravniškej razloži in predpisih pripravljene čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljene paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebe.

Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtilčki dobivajo se vedno le v lekarni J. Seichert v Rožnovi (na Moravskem), in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarji: W. Mayr v Ljubljani, W. König v Mariboru, S. Mittelbach in J. Cejbek v Zagrebu, Barmherzige Brüder in A. Nedved v Gradcu, A. Marek in J. Kupferschmid v Celju, O. Russheim v Lipnici, Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rotenmanu, W. Thurnwald v Celovcu.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda za oči, pripravljena natanko po starem rodbinskem receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči, pripravna je za okrepljenje in vzdržanje vida v vsakej starosti; v kratkem ozdravi ne da bi bolnika motila v njegovem poklicu, frišni ali stari prisad na obeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno solzenje.

Izvirna steklenica z navodom za rabo velja 70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava se dobi **samo naravnost** iz lekarne v kopenski Rožnovi.

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno ozdravlja putiko, irganje po udi in vsake vrste slabost v živcih in kitah, Izvirna steklenica 70 kr. av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se dobi **samo naravnost** iz lekarne v Rožnovi (Moravska). (693-12)

5000 1 (788-14)

ostankov sukna

(po 3-4 metro), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštnem povzetju, ostanek po 5 gl.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

Takoj delujoče.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plešah, izpalih in ostvelih lasih. Uspeh po večkratnem močnem utrenji zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. **Edvardu Mahr-u**; v Trstu lekar **Pavel Rocca**; v Gorici lekar **C. Cristoffoletti**; v Roki lekar **C. Šilhavy**; v Celju **A. Krisper**; v Mariboru **J. Martinz**.

Ni sleparija!

(696-13)

Nesrečna katastrofa

v Casamicciola.

dné 28. julija je bil švicarski fabrikant ur **Ivan Demus** iz Chaux de Fonds

na otoku Ischia zasut

in se je ondu v 41. letu svoje dobe zadušil. Kljubu vsemu poizvedovanju postavljenega kuratorja **Giacoma Bulatti** v Neapolji se neso našli niti sorodniki, niti pravni dediči, vsled tega je vse premoženje pripadlo državi. Pošiljatev, imejoča v sebi 2463 pristnih švicarskih ur in zlatega kinča, ki je bila via Duaj namenjena v iztok, pridržal je spediter **Fr. Rauvaux** v 7. dan avgusta, ter v 15. dan oktobra izročil podpisanej trgovini z urami in zlatim kinčem, naročivši, da naj se vse blago, samo da se pokrije carina in in voznina, tedaj **skoro zastonj** odda, ter se kuratorju omogoči izvesti zapuščinski račun. Vse ure so reparirane in na minuto regulovane in je samo graviranje pokrovov in facon pristnih zlatih kinčev toliko stal, kolikor se zdaj za vse zahteva.

350 žepnih ur na valjček iz najfinejšega francoskega double-zlata, ali pa z dobro posrebljenim nikljevim pokrovom, najfinejše gravirane in giljoširane, z dobro pozlačeno verižico, zlati facon, fino na minuto reparirane. Vse vkup samo **gld. 4.95**; taiste iz pravega 13 lotnega srebra, po c. kr. uradu puncirane, težko pozlačene, samo **gld. 6.60**. Iste ure na valjček iz pravega 14 karatnega zlata, puncirane, prej **gld. 45**, zdaj za slepo ceno samih **gld. 17**.

250 ur na sidro iz najfinejšega francoskega double-zlata ali pa z dobro posrebljenim nikljevim pokrovom, fino gravirane in giljoširane, na 15 pristnih rubinih tekoče, s preciznim kolešičem, kazalcem za sekunde in krasno verižico, fino reparirane, samo **gld. 7**. Iste ure na sidro iz pravega 13 lotnega srebra, puncirane in pozlačene, samo **gl. 11.50**.

200 Washingtonskih remontoir-ur iz dobro posrebljenega niklja ali double-zlata, navijočih se brez ključka, z mehaničnim premikanjem kazalcev, fino na sekundo regulovane, s preciznim kolešičem, najboljša ura na svetu, cena s krasno verižico samo **gld. 8.50**.

180 srebrnih remontoir-ur iz dobrega 13 lotnega srebra, puncirane, navijočih se brez ključka, z mehaničnim premikanjem kazalcev, plošnatim steklom, emajliranim kazališčem in sekundnim kazalcem, na minuto regulovane, izvrstna ura. Prejšnja cena **gld. 25**, zdaj za slepo ceno **gld. 13.50**.

Za pravilni tek se jamči 5 let.

217 pravih zlatih prstanov s ponarejenimi briljanti, v vseh velikostih, pristno 6kar. zlato, po c. kr. uradu puncirano, v finem baržunastem zabojčku, par samo po **gld. 3.75**.

184 parov briljantnih uhanov ali budič v pristnem 6kar. zlatem okviru, po c. kr. uradu punciranem, s krasnimi biseri, v finem baržunastem zabojčku, par samo **gld. 3.75**.

222 parov uhanov iz pravega 6 karatnega zlata, punciranega po c. kr. uradu, s pristnimi korali in z zabojčkom, par samo **gld. 1.50**.

164 medaljonov iz francoskega double-zlata, z umetnimi biseri, samo **gld. 2.50**.

150 butičarc za naprsje ali ovratnike iz pravega 6kar. zlata, punciranega po c. kr. uradu, s krasnimi ponarejenimi biseri, z zabojčkom vred samo po **gld. 1.80**.

250 gumbic za srajce iz pravega 6kar. zlata, punciranega po c. kr. uradu, s čudovito lepo ponarejenimi biseri, po **gld. 1.80**.

Vsi kinči so tako krasno brušeni in imajo tako lep blesk, da se ž njihni lahko prihrani vsak pristen kinč, ki stane toliko novcev.

Naročila po pošti ali telegrafu, ki se zvršujejo samo po poštnem povzetju ali s pridejane vsoto, naj se pošiljajo na (52-3)

Schweizer-Uhren und Goldwaren-

Commissionshaus

WIEN, Leopoldstadt, Schiffamtsgasse 20.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.